

voltak fellelhetők. Az *Imbricaria Pokornyi* tehát egyenes leszármazottja a *Parmelia prolixa* (ACH.) NYL.-nek s kétségen felül utóbbinak egy, a laza talajhoz alkalmazkodott növekedési alakja. Ha helyesen értelmezem ELENKIN-nek orosz nyelven írt egyik tanulmányát, ez a szerző hajlandó a *Parmelia ryssoleá*-t, melyet vándorzuzmónak ismert fel, a *Parmelia prolixa*-tól leszármaztatni. Azt hiszem, hogy az *Imbricaria Pokornyi*-nál talált viszonyok megerősíthetik ezen nézetet. ELENKIN dolgozatának XIV. ábrája egy telep harántmet-szetét ábrázolja, mely nem tartozik a tipikus *Parmelia ryssoleá*-hoz, hanem egy oly alakhoz, mely anatómiai szerkezeténél fogva átmenetet képez az *Imbricaria Pokornyi* felé. Ilyen alakok az én szememben útmutatók a *Parmelia ryssolea* eredetére. Ha bebizonyodnék azon sejtelmem, hogy a *Parmelia ryssolea* is a *P. prolixa*-nak leszármazottja, akkor a morfológiai s anatómiai viszonyok különbsége onnan volna magyarázható, hogy az *Imbricaria Pokornyi* a *Parmelia prolixa*-nak egy laza talajhoz alkalmazkodott, de stabilis*) növekedési alakja, a *Parmelia ryssolea* ellenben az ősalak egy változata, mely a talajról való korai leválásra s barangoló életmódra rendezkedett be. Minden esetre az *Imbricaria Pokornyi* leszármazása bizonyos. Ezen tényt systematikai tekintetben oly módon fejezem ki, hogy a pannoniai flóratérsület ezen pusztazuzmóját mint varietást helyezem a főalak mellé.

Fejtegetéseimnek az *Imbricaria Pokornyi* néven tárgyalt növény nomenklaturájára, synonymiájára, diagnostikájára és növénygeographiai elterjedésére vonatkozó eredményei a német szöveg végén (174. old.) található.

A mogyorófafélék meg a nyirfafélék családja egyesítendő. Familia Corylacearum atque Betulacearum conjungenda.

Autore Dre V. de Borbás.

A *Fagaceákat* (bükkfaféléket) a tengelyeredetű kupulájok a barkásoknak valamennyi családjától megkülönbözteti, ellenben a *Corylaceák*-nak tévesen így nevezett kupulája egészen levéleredetű, tehát legfeljebb *pseudocupula*, s keletkezését és kialakulását tekintve a *Betulaceák* barkapikkelyeitől, morfológiailag, a *Carpinusé* még külső alakjára nézve sem különböző, éppen olyan három csúcsa van, mint a *Betula* barkapikkelyeinek. A *pseudocupula* vagyis a bracteákból és bracteolákból alakuló fedőrész a *Betulaceá*-kat meg a *Corylaceá*-kat szorosán összefoglalja. Relativus különbség, hogy a *Corylaceák* *pseudocupulaja* nagyobb, a *Betulaceák* barkapikkelye apró, de a *Corylaceák* makkja a *Betulaceák* felé fokozatosan

*) Az *Imbricaria Pokornyi* vándorlását (barangolását) eddig nem figyelték meg, ellene is szól a rhizinák tömeges kifejlődése.

kisebbedik (*Corylus*, *Carpinus*, *Ostrya*) s az Ostryának már a phyllocupulája is tetemesen kisebb. A gyertyánfának meg a komlóbükknek (*Ostrya*) már a termő virágzata is olyan füzérszerű, mint a Betulaceáké és szintén tavaszkor fejlődik, mint a *Betulaé*.

A különbség csak annyi, hogy *Corylaceák* pseudocupulaja nagy és levélnemű s a terméssel együtt marad. A porzós virágnak nincs leple. A makk héja a mag héjához hozzá nem nő.

A *Betulaceá-ké* apró, pikkelynemű s az apró termés-szem mellőle kihull. A porzós virágnak van leple. A mag héja az apró szemtermésnek hártyanemű héjával összenő. Ennyi azonban csak genericus különbség, legfeljebb alosaládot alkothat.

Familia *Fagacearum* cupulâ axigenâ ab omnibus *Julifloris* distinctissima est. *Corylaceae* autem cupulam, ex axi ortam non proferunt. Induviae earum, quas vulgo «cupulam» dicunt, re vera foliaries sunt (pseudocupula, phyllocupula) et a squamis *Betulacearum* fructiferis morphologicè reapse non differunt. Laciniae pseudocupulae *Carpini* ternae illis *Betulae* omnino similes, originemque ex bractea bracteolisque connatis manifeste produunt. Noces *Corylacearum* graditim minores evadunt (*Corylus*, *Carpinus*, *Ostrya*), et pseudocupula posterioris minor; amenta feminea *Carpini* atque *Ostryae* verno tempore evolvuntur, ut illa *Betulae*, nec multum inter se differunt.

Pseudocupula (induviae nucum) *Corylacearum* magna, foliacea, in fructu aucta, nucem fovens. Stamina achlamydea. Semina in pericarpis libera.

Pseudocupula *Betulacearum* (amenti bracteeae) squamaeformis, haud foliacea, minor, nuculis deciduis. Stamina perigonio suffulsa. Semina minima pericarpio adnata, — quare inter *Betulaceas* atque *Corylaceas* differentia familiarum nulla, probabilius generica aut subfamiliaria.

Ein Veilchen-Tripelbastard.

Egy ibolya hármás fajvegyülről.

Von: } Dr. J. Murr (Trient).
Irta: }

Schon am 23. April vorigen Jahres, an welchem Tage ich mit meinem Freunde Bürgerschullehrer Josef PÖLL den Originalstandort der *Viola collina* × *odorata* GREMBL. 1874 (*V. Merkensteinensis* WIESB. 1882, V. BORBÁS in KOCH Synops. ³ p. 181) und der *V. Hellwegeri* mh. (D. bot. Monatschr. 1899 p. 20, = *V. superodorata* × *collina*) an der Thaurer Schlossruine zwischen Innsbruck und Hall besuchte, war uns ein Veilchen aufgefallen, welches, im ganzen der *V. Merkensteinensis* entsprechend, stark gegen *V. permixta* JORD. abzuweichen schien. Herr PÖLL besuchte nun heuer am 1. April die Lokalität neuerdings und übersandte mir von dort

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1903

Band/Volume: [2](#)

Autor(en)/Author(s): Borbas [Borbás] Vincenz von

Artikel/Article: [A mogyorófafélék meg a nyirfafélék családja egyesítő. Família Corylacearum atque Betulacearum conjungenda. 179-180](#)